

Una senyora vedette

Tania Doris, «vedette». Estrella de la companyia Colsada a Barcelona. Amb carnet de ballarina professional, tret a València, des dels tretze anys, assegura que el públic s'estima, sobretot, el «marro», i que ella és diferent perquè, ben al contrari, no té cap història amagada.

Lluís Bonada

Després de les entrevistes de prova amb escriptors i pintors, els responsables d'EL TEMPS van decidir que ja estàvem preparats per a fer-ne de més serioses i, per això, dimarts de la setmana passada, a les cinc de la tarda, em trobava al camerino de la vedette del teatre Apolo de Barcelona. Asseguts de costat, ella i jo, en un sofà, la vedette ens va parlar de la seva vida, de la seva professió i dels seus anhels, fins que va aixecar-se per a vestir-se —al rerecambró— i maquillar-se davant del mirall. La vedette es diu Tania Doris, i aquella tarda, com totes, es disposava a actuar, envoltada per les nenes de Colsada i al costat del còmic de sempre, Luis Cuenca, davant del públic que acostuma a anar al Paral·lel cada tarda, els avis.

—Tània, tu vas néixer a València, i però la teva família és valenciana?

—No, és andalusa, de Granada, concretament de Guadix. El meu pare era mestre d'obres i jo sóc la petita de sis germans. Vivíem al carrer del Túria.

—Deves ser la més mimada.

—Jo diria que no, encara que els meus germans i els meus pares potser diran una altra cosa. El que sí que és cert és que jo vaig treballar abans que tots els altres germans i germanes, i vaig tenir menys infància que els altres.

—i Com vols dir?

—Doncs que de ben petita ja em vaig posar a ballar i, quan acabava l'escola, me n'anava a una acadèmia, la del mestre Vicente Talón, a la gran via de Germanies, a rebre classes. Això va ser des dels onze fins als catorze anys. Hi feia ball clàssic espanyol. L'acadèmia encara existeix. La porta la filla.

—I T'ho passaves més bé a l'acadèmia de ball que a l'escola?

—Això no, perquè el col·legi, que era un col·legi normal, vull dir que no era de monges, estava molt ben portat per la directora, Maria Císcar, de la qual guardo un record molt grat. S'hi estava molt bé. Era molt obert. Com

que la directora tenia molt bona mà, no hi havia nenes rebels. A més, l'ensenyament que s'hi donava era molt ampli i una vegada o dues a la setmana ens feien classes de solfeig i de cant.

—Eres una bona estudiant?

—Estudiava poc, però se'm quedava tot molt gravat. No em calia esforçar-me.

—El teu primer amor devia ser valencià.

—Sí, sí. Era l'època en què anava a l'acadèmia. Jo tenia tretze anys. Ell es va enamorar molt més que jo. Llavors no m'adonava si allò era realment amor o no. Tenia cinc o sis anys més que jo. I avui està feliçment casat. És un important agent artístic. Ja aquells anys li agradava el món de l'espectacle. Quan ell va haver d'anar a fer la mili, volia que ens caséssim. Els seus amics li van dir: «Si no t'hi cases ara, quan te'n vagis a la mili la perdràs, perquè és molt maca». I així va ser. Llavors ja vaig conèixer altres nois i ja va acabar tot.

—La teva mare ha adoptat la professió de mare d'artista?

—Gràcies a Déu, no. Em va ajudar molt, però és sempre la meva germana la que m'acompanya. Hi ha algunes mares que es fiquen en tot i interfereixen la vida de les artistes. Només fan que portar problemes. Per sort, la meva, no. Al revés, m'ha ajudat sense voler-me controlar mai i, a més, va ser l'única de la família que volia que jo fos artista. Els homes, tant el meu pare com els meus germans, s'hi oposaven. Eren molt masclistes.

—li ara, ho volen?

—Ara, encantats. Ja coneixen tot com va. Abans no sé el que s'imaginaven.

—Tu no et deus dir Tania Doris.

—No. És el meu nom artístic. Me'l va posar Colsada. Jo em dic Dolores Cano.

—i Va ser el teu descobridor, Colsada?

—Quan jo estava a l'acadèmia i Colsada portava la seva companyia al tea-

DOMÈNEC UMBERT

tre Russafa, avui desaparegut, em va venir a veure perquè algú li va parlar de mi. Van venir ell i el gerent, però quan els vaig dir els anys que tenia, perquè com que era molt alta semblava que ja era tota una dona feta, van adonar-se que no tenia l'edat i van haver d'esperar uns anys. Però jo als setze, abans que Colsada em cridés, ja vaig començar a treballar amb Toni Leblanc.

—De noia del conjunt.

—No, no, de vedette. Jo no he estat

Ü

És molt important i ho hauria de ser per a tothom, perquè s'agafa una forma que va molt bé. Després, una mica de cant. A València em va fer classes de cant el mestre Valls. Llavors ho feia perquè m'agradava cantar, no perquè pensés a fer-me professional.

—*I Vas tenir cap problema amb la censura?*

—No, perquè, quan vaig començar, es van posar de moda els *bikinis* i ja no et deien res. Recordo només que em deien que passés la passarel·la sense aturar-me. També recordo que el senyor de la censura es posava a la llotja del Russafa i seguia l'obra amb el guió, i que, a cada poble on anàvem, havíem d'ensenyar al censor el que fèiem i com anàvem vestides.

—*I Quins consells donaries a una noia que vol ser vedette?*

—Que s'hi dediqui de ple, però això em sembla que és com en totes les professions. Molts pensen que amb un cos que faci efecte ja n'hi ha prou, i no és veritat. A la paraula *vedette* no se li dona la importància que té.

—*I Quina és la relació de Colsada, l'empresari, amb la vedette i amb tots els membres de la companyia?*

—Molt bona. Hi ha molta unió. Viu molt el teatre. N'entén molt. Viu els assaigs, viatja amb la companyia sempre. De fet, crec que és l'únic empresari de revista que hi ha. Té també la seva part que... Vull dir que ell també exigeix molt, perquè ha de vigilar, pel seu negoci. És normal.

DOMÈNEC UMBERT

mai noia de conjunt, no sé si per sort o no. El fet és que no en podia ser per la meua estatura. Gràcies a la meua alçada i fent una trampa, vaig aconseguir, als tretze anys, el carnet de ballarina professional, quan no te'l donaven fins que no havies fet els setze. Recordo que feien els exàmens al teatre Alcàzar. El que vaig fer va ser presentar la partida de naixement de la meua germana. Així de fàcil.

—*<; Què cal per ser una vedette?*

—Crec que és molt important el ball.

«*Molts pensen que amb un cos que faci efecte ja n'hi ha prou, i no és veritat.*»

—Vols dir que és un empresari dur.
—A l'hora de negociar, és dur. És empresari. Però a l'hora de la veritat, és humà.

—<Hi ha alguna cosa que una vedette no pugui fer?

—Puc fer tot el que vulgui. No hi ha res que no pugui fer. Amb la meua vida, ningú no s'hi posa.

—i Reps alguna vegada algun ram de flors amb la targeta d'un senyor que et demana sortir amb tu, amb la finalitat de tenir una aventura?

—Això no. El que rebo són cartes d'homes que es volen casar amb mi. Sobretot, darrerament, d'ençà que vaig declarar per la televisió que sóc lliure. També rebo cartes d'amor.

—li t'has trobat cap vegada amb el senyor casat que busca tenir una relació més o menys estable?

—No. Mai.

—iHi ha una edat òptima per a la vedette?

—No sabria dir-t'ho. A Espanya, els anys tenen molta importància. En altres països, com més edat tens, més solera guanyes i t'estimen més.

—iQuè pot imposar la vedette en una companyia?

—Jo no imposito actors, això ho fa l'empresa. Només trio el vestuari. Ara, pots dir si una cosa t'agrada o no. El guió, si n'hi ha més d'un, el puc triar. I si en un guió hi ha una cosa que no m'agrada, ho refuso. L'any passat vaig estar tot un any sense treballar perquè no volia fer el guió que m'oferien. Així vaig aprofitar per descansar. Si et poses a la roda, a girar contínuament, no tens temps ni de reflexionar, i és molt perillós.

—I Què és el que no et va agradar del guió?

—El paper no era adequat per a mi. Van insistir i vaig dir que no i que no, fins que van buscar una altra persona.

—Quan he entrat al camerino m'he portat un desengany: no he vist la mampara. Jo creia que tots els camerinos de les vedettes tenien la mampara per poder xerrar amb les visites mentre es canvien.

—Aquí hi ha un rerecambró. En alguns camerinos sí que n'hi ha. A Alacant n'hi ha de molt bonics.

—Abans parlaves d'un teatre de València que ja no existeix, i N'has vist tancar molts, de teatres de revista?

—Sí. Cada vegada en queden menys. A València, que havia estat molt teatral, queda l'Olímpia, que és un cine, on Colsada presenta les seves companyies. Hi ha al Princesa, que és molt gran, però es troba en un lloc on al públic no li agrada anar. I al Principal fan altres co-

—cQuan vas debutar a l'Apolo?

—L'any 69.

—IRecordes el títol de l'obra?

—Esta noche, sí.

—IEstàs contenta del públic català?

—Els artistes diuen que el públic de Catalunya és difícil i diferent, i he de dir que jo he d'estar molt agraïda per-

què m'han acollit molt bé. Si he anat a Madrid, ha estat gràcies a l'èxit que he tingut a Barcelona. Totes les obres han estat en cartell un mínim de sis mesos i un màxim d'onze, sempre a teatre ple. Aquí hi ha un afecte especial per l'empresa Colsada.

—IEl públic que ve a veure't ara ha

Restaurant

Casa

LA ABUELA

i

Reina, 17 - Telèfon 227 05 25

(Tancat diumenges)

XÀTIVA (València)

DOMÈNEC UMBERT

«Pensar és de ximples; decideixes una cosa i quan arriba el moment en penses un altra i no t'ha servit de res».

canviat gaire del que va venir l'any 69?

—Una gran part del públic és el mateix. És gent que ve a veure't cada temporada, però també hi ha els que descobreixen per primera vegada la revista, i en queden encantats. A vegades vénen nens de dotze a catorze anys i s'ho passen tan bé com els pares. Si el jovent conegués més la revista, vindria més. Aquí hi ha riure, balls, cançons, decorats, vestits importants. Luxe, alegria i vistositat. Fer revista és molt car.

—I no hi ha subvenció.

—Increïble. Mai no l'han donada. Quan l'empresari s'exposa molt i mai no saps si pot anar bé o malament.

—La por a la nit i els vídeos han afectat la revista?

—Sí, com tot el que es fa de nit. Els restaurants, per exemple. La gent continua tenint por a sortir a certes hores. El teatre està pitjor, ara.

—i Has patit mai cap accident? L'algun peu trencat? i T'han hagut de substituir alguna vegada, per algun accident?

—Afortunadament, no. Lligaments trencats, això sí. A València feia un número on em tirava des d'una lona i se'm va enganxar un taló, i van haver de baixar la cortina i interrompre la funció.

A Valladolid vaig caure d'un cavall. Perquè jo feia un espectacle muntada dalt d'un cavall. A Lleida, l'escenari es va esfonsar. L'animal va estar dues hores sense que l'en poguessin treure. El van haver d'adormir. L'escenari estava podrit. I, quan em trenco els lligaments, doncs m'ennbenen amb una beina de color carn perquè no se'm noti, i vinga, a treballar. Colps, molts. A Castelló, fa dos anys, ballant una jota em vaig donar un colp al peu i el dit gros se'm va inflar tant que quasi no em cabia la sabata. Envenada, he sortit moltes vegades a l'escenari.

—iHas pensat mai què faràs quan no puguis fer més de vedette?

—No ho he pensat mai. Trobo que pensar és de ximples, perquè, encara que decideixis una cosa, quan arriba el moment en penses una altra i no t'ha servit de res. Si de cas, penso disfrutar tot el que no he pogut fer fins ara. M'agradaria, això sí, tenir una família pròpia. També m'agradaria viatjar. Pensa que hi ha vedettes que s'han convertit en primeríssimes actrius, com Queta Claver o Carmen de Lirio. Però jo, quan acabi la meva carrera de vedette, deixaré el teatre, deixaré de sortir a l'escenari. Puc fer altres coses, com fer d'empresària, o dirigir.

—(Mas de fer algun exercici, alguna gimnàstica, per mantenir la teva figura?)

—Tinc una gran sort. Menjo el que vull i no m'engreixo. I ja faig prou exercici treballant cada dia dues funcions diàries.

—i Has tornat a Guadix alguna vegada?

—Sí. Quan actuem a Granada m'hi arribo. Encara hi tinc ties i cosines.

—I Tu saps en què s'assembla un capellà a una vedette?

—Doncs, no. Com no sigui que tots dos actuem de cara al públic.

—Doncs, que tots dos amaguen els seus fills.

—Ui, no. Això era abans. Ara el que agrada és que hi hagi marro. Si estàs embolicada amb una persona o tens un fill de soltera, o un avortament, guanyes molta popularitat. No hauria de ser així. Jo sóc diferent, perquè no tinc històries.

«Senyoreta Tània, cinc minuts», criden darrere de la porta. «Mai no heu volgut saber quantes vegades es canvia de vestit una vedette en cada funció? Tània Doris ens ho va dir mentre es preparava per sortir a l'escenari: de quinze a vint. Multipliquin per dos funcions diàries, sis dies a la setmana. Ah, l'obra es deia *Un marido de IVA i vuelta*. •